

**Przedmiotowy System Oceniania z języka polskiego
opracowany przez Szkolny Zespół Przedmiotowy**

1. Uwagi wstępne:

- a. PSO uwzględnia treści podstawy programowej języka polskiego oraz zapisy Statutu ZS nr 7 w Tychach,
- b. informacje o osiągnięciach i postępach uczniów w nauce są jawne; nauczyciel przedstawia je uczniowi na bieżąco, a rodzicom (prawnym opiekunom) podczas konsultacji i zebrań klasowych,
- c. prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest na lekcjach języka polskiego obowiązkowe; uczeń może wybrać sposób, w jaki notuje uwagi nauczyciela dotyczące treści lekcji i wymagań edukacyjnych (forma / rodzaj notatki – np. notatka linearna, tabela, schemat, mapa pamięci); uczeń nieobecny na zajęciach lekcyjnych zobowiązany jest uzupełnić braki w zeszycie.

2. Oceny i sposób sprawdzania wiedzy:

- a. ocenie podlegają:
 - wiadomości, których zakres wyznacza podstawa programowa oraz realizowany przez nauczyciela program nauczania; za kluczowe dla przedmiotu uznajemy wiadomości wynikające ze znajomości tekstów kultury przewidzianych dla danego etapu kształcenia (w tym lektur obowiązkowych); wymagana jest także znajomość pojęć i definicji z historii i teorii literatury oraz nauki o języku,
 - umiejętności, które szczegółowo określone zostały w podstawie programowej,
 - stopień zaangażowania ucznia w proces kształcenia (aktywność).
- b. stopień opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności sprawdzają:
 - prace pisemne: kartkówka dotycząca materiału z trzech ostatnich tematów realizowanych na maksymalnie pięciu ostatnich lekcjach (trwa do 15 minut, nie musi być zapowiadana); sprawdzian obejmujący większą partię materiału, zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzony lekcją powtórzeniową; wypracowanie (zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem), test czytania ze zrozumieniem (nie musi być zapowiedziany); próbne egzaminy: dyrektorskie, maturalne (termin ustalony w planie badań edukacyjnych); uczeń, który opuścił pracę klasową (sprawdzian, wypracowanie, test czytania ze zrozumieniem) z przyczyn usprawiedliwionych lub otrzymał ocenę niedostateczną ma obowiązek ją napisać (poprawić) w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły lub w terminie

Zespół Szkół nr 7 w Tychach - Technikum nr 6, Branżowa Szkoła I stopnia nr 4

uzgodnionym z nauczycielem (termin i czas wyznacza nauczyciel tak, aby nie zakłócać procesu nauczania pozostałych uczniów); uzyskaną, poprawioną ocenę wpisuje się obok poprzedniej (obie oceny uwzględnia się w końcowej klasyfikacji);

- odpowiedź ustna;
- zadanie domowe;
- inne: praca i aktywność na lekcji, praca projektowa, referat, prezentacja, dyktando, udział w konkursie szkolnym i międzyszkolnym.

Usprawiedliwiona nieobecność ucznia podczas sprawdzianu zaznaczana jest w dzienniku elektronicznym znakiem: 0, nieusprawiedliwiona skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej (1).

W przypadku opuszczenia przez ucznia co najmniej 40% zajęć edukacyjnych nauczyciel może wyznaczyć mu pisemny sprawdzian frekwencyjny z materiału realizowanego w okresie nieobecności ucznia; w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na sprawdzianie frekwencyjnym do jego ocen w dzienniku elektronicznym dopisywana jest ocena niedostateczna.

Uczeń korzystający z niedozwolonych pomocy / kontaktujący się podczas sprawdzianu z innymi osobami otrzymuje ocenę niedostateczną.

Nieobecność ucznia na lekcji, podczas której wykonywano zadania na ocenę lub sprawdzano zadanie domowe skutkuje wpisaniem 0; uczeń w ciągu maksymalnie 2 tygodni ma obowiązek zaliczyć brakującą pracę i uzyskać ocenę (w przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności termin zostanie ustalony indywidualnie); jeśli uczeń nie wywiąże się z tego obowiązku nauczyciel zamienia 0 na ocenę niedostateczną (1).

Prace klasowe powinny być sprawdzone i omówione z uczniami w ciągu dwóch tygodni (wypracowanie w ciągu trzech tygodni) od momentu napisania i najpóźniej na tydzień przed klasyfikacją; jeżeli termin zostanie przekroczony, nauczyciel wpisuje ocenę na życzenie ucznia.

c. przy ocenianiu stopnia opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności

obowiązują następujące progi procentowe:

100% - stopień celujący

99% - 91% stopień bardzo dobry

90% - 75% stopień dobry

74% - 50% stopień dostateczny

49% - 30% stopień dopuszczający

29% - 0% stopień niedostateczny

(dopuszcza się stosowanie znaków „+” i „-” w bieżącym ocenianiu),

- d. stopień zaangażowania ucznia w proces kształcenia oceniamy obserwując: udział w lekcji, przez który rozumiemy nie tylko aktywność przejawiającą się zgłaszaniem i udzielaniem odpowiedzi, ale także aktywne słuchanie, sporządzanie notatek, wykonywanie poleceń i uczestnictwo w pracach zespołów; systematyczne wykonywanie zadań domowych, przy czym **dopuszczalna jest możliwość zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji (2 razy w semestrze; w przypadku, gdy lekcje odbywają się jeden raz w tygodniu, uczeń ma prawo do jednego nieprzygotowania w semestrze)** - nie dotyczy to przygotowań do prac klasowych i sprawdzianów oraz lektur; obowiązkiem ucznia jest zgłoszenie nieprzygotowania przed rozpoczęciem lekcji (najpóźniej podczas sprawdzania obecności); nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku; nieprzygotowanie zgłoszone po rozpoczęciu lekcji nie zostanie uwzględnione przez nauczyciela; gotowość do wykonywania zadań dodatkowych (tj. takich, które nauczyciel zleca jako nadobowiązkowe); udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, przeglądach, itp.; aktywność ucznia na zajęciach jest odnotowywana za pomocą punktów; podczas 1 lekcji uczeń może zdobyć 1-5 punktów, w zależności od stopnia zaangażowania; sumę punktów przeliczamy na ocenę wg skali: 15p. bardzo dobry, 10-14p. dobry, 5-9p. dostateczny, 4p. dopuszczający; niewykorzystane punkty z pierwszego semestru przechodzą na semestr następny.
- e. kategoriom ocen cząstkowych przypisane zostały następujące wagi:
- sprawdzian - 3
 - wypracowanie - 3
 - test czytania ze zrozumieniem – 2
 - kartkówka - 2
 - dyktando - 2
 - odpowiedź ustna – 2
 - syntetyczna wypowiedź maturalna - 3
 - zadanie domowe – 1
 - analiza tekstu – 1
 - ćwiczenia językowe -1
 - referat - 1
 - prezentacja - 1
 - praca na lekcji (indywidualna i grupowa) - 1
 - praca projektowa – 2
 - uzyskanie tytułu finalisty / laureata konkursu szkolnego, międzyszkolnego - 3
 - udział w konkursie na etapie międzyszkolnym – 2

- f. wyniki sprawdzianów dyrektorskich i próbnych egzaminów maturalnych podawane są uczniom w skali procentowej (na ocenę mogą być one zamienione wyłącznie na prośbę ucznia); udział uczniów w tej formie sprawdzania wiedzy i umiejętności odnotowywany jest w dzienniku przy pomocy znaków: „+” (obecny), „-” (nieobecny),
- g. ocenę klasyfikacyjną stanowi średnia ważona ocen bieżących wg następującej skali (ocena roczna nie może być niższa niż średnia ważona wynikająca ze skali):
- 1,00-1,79 niedostateczny
 - 1,80-2,60 dopuszczający
 - 2,61-3,60 dostateczny
 - 3,61-4,60 dobry
 - 4,61-5,60 bardzo dobry
 - 5,61-6,00 celujący

3. Uzgodnienia końcowe:

- a. nauczyciel ma prawo podwyższyć ocenę końcową w uzasadnionych przypadkach,
- b. uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień (zgodnie z warunkami zapisanymi w Statucie Zespołu Szkół nr 7 w Tychach - § 104, pkt 4),
- c. **w przypadku ucznia z opinią lub orzeczeniem PPP – sposób oceniania ucznia zostanie dostosowany, zgodnie z wytycznymi PPP.**

Ogólne kryteria oceniania

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie przyswoił podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej, co nie pozwala na kontynuację nauki w klasie wyższej;
- nie rozumie większości wiadomości z zakresu programu nauczania;
- nie umie stosować nabytej wiedzy;
- nie potrafi zaprezentować zdobytej wiedzy;
- nie utrwała zdobytej wiedzy.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- wykazuje nieliczne braki w opanowaniu podstawowych wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej;
- nie rozumie niektórych zagadnień materiału programowego;
- stosuje zdobytą wiedzę przy pomocy nauczyciela;

- często popełnia błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- ma trudności w utrwalaniu zdobytej wiedzy.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej;
- rozumie zdobytą wiedzę;
- stara się zastosować zdobytą wiedzę;
- popełnia nieliczne błędy językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- przejawia braki w trwałym opanowaniu materiału programowego.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej;
- rozumie zdobytą wiedzę;
- stosuje zdobytą wiedzę;
- popełnia drobne usterki językowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- w każdej sytuacji wykazuje się dobrą znajomością zdobytej wiedzy.

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej;
- samodzielnie interpretuje posiadane wiadomości;
- swobodnie stosuje zdobytą wiedzę;
- nie popełnia błędów językowych w swoich wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- swobodnie operuje wiedzą z zakresu podstawowego podstawy programowej.

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- biegle opanował wszystkie wiadomości i umiejętności z zakresu podstawowego podstawy programowej lub dodatkowo przyswoił wiadomości wykraczające poza zakres programu nauczania;
- interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny;
- samodzielnie wykorzystuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych;
- prezentuje wiedzę, posługując się precyzyjnym językiem i bogatym słownictwem;
- swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł.

Kryteria oceniania wybranych form wypowiedzi pisemnej

	Streszczenie	Rozprawka	Notatka encyklopedyczna
Temat (0–7 p.)	zrozumienie streszczonego tekstu (0–1 p.)	zrozumienie tematu (adekwatność stanowiska do problemu podanego w poleceniu) (0–2 p.)	zrozumienie tematu (0–1 p.)
	przedstawienie treści w wymaganej ilości wypowiedzeń (0–1 p.)	uzasadnienie swojego stanowiska (0–3 p.)	przedstawienie treści w wymaganej ilości wypowiedzeń (0–1 p.)
	selekcja najważniejszych wydarzeń, faktów (0–1 p.)	poprawność rzeczowa (0–2 p.)	wybór najważniejszych faktów, nazwisk, dat (0–1 p.)
	zachowanie chronologii zdarzeń (0–1 p.)		zawarcie odsyłaczy, wiadomości w nawiasie i skrótów (0–2 p.)
	streszczanie w formie mowy zależnej najważniejszych rozmów i myśli bohaterów (0–1 p.)		brak wyrażenia nacechowanych emocjonalnie, oceniających, wykrzyknikowych i pytających (0–2 p.)
	brak opisów i szczegółów (0–1 p.)		
obiektywizm (0–1 p.)			
Kompozycja (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)
Język (0–2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)
Styl (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)
Zapis (0–3 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)
	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)

Zespół Szkół nr 7 w Tychach - Technikum nr 6, Branżowa Szkoła I stopnia nr 4

Ocena	14 p. – cel. 12–10 p. db. 9–7 p. dst. 6–5 p. dop.	14 p. – cel. 13–14 p. bdb. 12–10 p. db. 9–7 p. dst. 6–5 p. dop.	14 p. – cel. 13–14 p. bdb. 12–10 p. db. 9–7 p. dst. 6–5 p. dop.
-------	--	---	---

	Definicja	Notatka syntetyzująca
Temat (0–6 p.)	zrozumienie tematu (0–1 p.)	zrozumienie tematu (0–1 p.)
	wyjaśnienie danego pojęcia w sposób zrozumiały, zwięzły, ale wyczerpujący (0–2 p.)	selekcja najważniejszych informacji, obecne słowa-klucze, hasła, pytania kluczowe (0–2 p.)
	poprawność rzeczowa (0–1 p.)	wyciągnięcie wniosków, uogólnień (0–2 p.)
	brak wyrażen nacechowanych emocjonalnie, oceniających, wykrzyknikowych i pytających (0–2 p.)	brak zbędnych szczegółów (0–1 p.)
Kompozycja (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)	spójna i logiczna (0–1 p.)
Język (0–2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)	poprawność językowa (4 bł. i więcej – 0 p., 2–3 bł. – 1 p., 1–0 bł. – 2 p.)
Styl (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)	funkcjonalność stylu (0–1 p.)
Zapis (0–3 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)	poprawność ortograficzna (0–2 p.; 0 bł. – 2 p., 1 bł. – 1 p., 2 bł. i więcej – 0 p.); dla uczniów z dysleksją (0–2 p.; 0–3 bł. – 2 p.; 4 bł. – 1 p.; 5 bł. i więcej – 0 p.)
	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)	poprawność interpunkcyjna (0–1 p.; dopuszczalne 2 błędy, dla uczniów z dysleksją: dopuszczalne 4 błędy)
Ocena	13 p. – cel. 12–13 p. bdb 11–9 p. db 8–6 p. dst. 4–5 p. dop.	13 p. – cel. 12–13 p. bdb 11–9 p. db 8–6 p. dst. 4–5 dop.